

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА»
	<p>Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: 081 Право Рік навчання: 3-й, семестр 5,6-й Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів Назва кафедри: Права Мова викладання: українська</p>
Лектор курсу	к.ю.н., доц. Правдюк Андрій Леонідович
Контактна інформація лектора (e-mail)	prav_an@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Верховенство права» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 30 годин; практичні заняття – 28 годин, самостійна робота – 92 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.
 Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити: «Порівняльне правознавство».

Постреквізити: «Право Європейського Союзу».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Верховенство права» формує у студентів уміння та навички щодо критичного мислення та розуміння державотворчих процесів та конституційних засад побудови держави і суспільства в Україні, інституційну, організаційну та функціональну структуру держави і суспільства.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Верховенство права» є вивчення конституційного процесу в Україні на сучасному етапі, правові позиції з найбільш вагомих сфер конституційного будівництва (гарантування конституційного ладу та народовладдя, реалізації та захисту конституційних прав і свобод, з акцентом на конституціоналізацію галузевого законодавства.

Завдання вивчення дисципліни

Задачі вивчення дисципліни – оволодіння студентами базовими знаннями щодо теоретичних та практичних аспектів конституційно-інституційних основ держави і суспільства, а також формування у майбутніх фахівців сучасного мислення та уявлення специфіки діяльності в галузі права.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями та програмними результатами, зокрема:

інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 4 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7 Здатність приймати обґрунтовані рішення

спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК 6 Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

програмні результати:

Р 2. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

Р 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), системне та аналітичне мислення (реалізується через: метод проєктів), управління інформацією (реалізується через: метод проєктів, метод самопрезентацій), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Доктрина верховенства права.	4	4	12
2	Верховенство права і демократія	4	4	12
3	Толерантність і терпимість як юридичні категорії.	4	4	12
4	Інституційний вимір верховенства права: верховенство права і конституціоналізм	4	4	12
5	Верховенство права у правозастосуванні.	4	4	12
6	Міжнародний вимір верховенства права.	4	4	12
7	Верховенство права в юриспруденції Європейського суду з прав людини	4	2	10
8	Верховенство права і правнича професія	2	2	10
Разом		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	25	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	25	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань

3	Індивідуальні творчі завдання	21	1 рази	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	21	2 рази	Усне та письмове опитування, тестування у системі СОКРАТ Moodle
Разом		92		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Афанасьєва М. В., Бальцій Ю. Ю., Батан Ю. Д. Конституційне право України: прагматичний курс: навч. посіб. Одеса: Юридична література, 2017. 256 с.
2. Барабаш Ю. Г., Слінько Т. М., Летнянчин Л.І. Конституційне право України: посіб. для підготовки до іспитів. Х.: Право. 2018. 345 с
3. Конституційне право: підручник МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ ; за заг. Ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзбь, М. І. Марчука ; О. С. Бакумова, Т. І. Гудзбь, М. І. Марчука та ін. ; передм. М. І. Марчука. Харків, 2019. 484 с.
4. Конституційне право України: навч. посіб. упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. К. : ЦУЛ, 2018. 218 с.
5. Нестерович В.Ф. Виборче право України: підручник. Київ: Ліра-К, 2017. 503 с.
6. Конституційне право: підручник. О. С. Бакумов та ін. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2019. 483 с.
7. Конституційне право зарубіжних країн: підручник І. О. Бондаренко та ін.; за заг. ред. Н. В. Мішиної, В. О. Міхальова. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 641 с.
8. Конституційне право України: підруч. 8-е вид. перероб. та допов. Ужгород:Гельветика, 2018. 410 с.
9. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів. Ю. Г. Барабашта ін. 5-е вид., перероб. та допов. Харків: Право, 2018. 387 с.
10. Конституційне право України: підруч. І. М. Алмаші та ін. 9-е вид., перероб. та допов. Ужгород: Гельветика, 2018. 461 с.
11. Конституційні засади сучасного державотворення: навч. посіб. у питаннях і відповідях Т. Є. Кагановська та ін.; за ред. Т. Є. Кагановської. Харків: Право, 2017. 303 с.

Допоміжна

1. Andrey Pravdiuk, Larysa Gerasymenko, Olena Tykhoneva. Overcoming Cybercrime in Ukraine (Cyberterrorism). International Journal of Computer Science and Network Security. 2021. Vol.21 № 6 P. 181-186.

2. Правдюк А.Л., Прутська Т.Ю. Правдюк М.В. Інформаційне забезпечення управління підприємницькою діяльністю на засадах інституціоналізму монографія.: Київ, «Центр учбової літератури». 2019. С.360.
3. Правдюк А.Л. Конституційно правове регулювання місцевого самоврядування в Україні. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 9. С.135 -147.
4. Правдюк А.Л. Конституційно-правові засади інформаційної безпеки України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 9. С.169 -178.
5. Правдюк А.Л. Теоретичні аспекти реалізації конституційного права власності на землю на сучасному етапі земельної реформи. *Підприємництво, господарство і право*. 5, 2021.С 132-136
6. Правдюк А.Л. Конституційні засади права власності на землю територіальних громад. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 4. С. 136-138.
7. Правдюк А.Л Constitutional and legal bases for the functioning of information society. *Norwegian Journal of development of the International Science*. № 48.2020. P. 35-42.
8. Правдюк А.Л. Constitutional base for unification of territorial communities. *Norwegian Journal of development of the International Science*.2021. № 53, vol. 3. P. 28-35.
9. Правдюк А.Л. Parliamentary control in Ukraine: implantation challenges. *Colloquium-journal*. 2021. № 10 (97). P. 42-50.
- 10.Правдюк А.Л. Problem Issues of Implementation of the Constitutional Right to Peaceful Assembly. *Traektoriâ Nauki*. 2021. Vol. № 4.P. 2001-2010.
- 11.Правдюк А.Л. Land as an Object of Land Relations: Constitutional and Legal Aspect. *Traektoriâ Nauki*. 2021. Vol.7 № 6. P. 1033-1042.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України: URL: <http://www.president.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України: URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>;
3. Офіційний сайт Верховної Ради АР Крим: URL: <http://www.rada.crimea.ua/>;
- 4.Офіційний сайт Конституційного Суду України: URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>
5. Офіційний сайт Верховного Суду України: URL: <http://www.scourt.gov.ua>
- 6.Офіційний сайт Вищого Господарського Суду України: URL: <http://www.arbitr.gov.u>

Контроль і оцінка результатів навчання

У відповідності до положення “Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті”, розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль - загальна відповідність

заявленим компетентностям за результатами лекційних, практичних занять та самостійної роботи - 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) - 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності - 10 балів, підсумковий контроль, (іспит в усній або тестовій формі) - 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	15
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	4
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	15
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка, % від максимального балу	Критерії оцінювання
Відмінно – 90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Добре – 75-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Задовільно – 60-	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає

74%	Його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Достатньо – 35-59%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
Незадовідно – 16-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Повторне складання – 0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.